

MINDSZENTI LAP

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 „
Negyed évre 1 „

Megjelenik minden vasárnap reggel.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Tary Endre ügyvéd saját házábanál.

Hirdetések és nyilttéri közlemények a lap részére jutányos áron vétetnek föl.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Tömörkény elválása.

Rövid — nem is egy évi — tapasztalat megtanította a minden áron válni akart és tényleg elvált tömörkényi testvéreket arra, hogy a már kacskaringós közigazgatási eljárás annyi terhet ró egy önálló községre, hogy azt csak tetemes áldozatok árán képes fenntartani.

Tömörkényi testvéreink annak idején egyik főúrvül azt hozták fel az elválásra, hogy a rengeteg adóssággal terhelt Mindszent községével egy háztartásban élve a 100 %-os domestika súlya alatt össze kell roskadniok. Be is terjesztettek mindjárt kérvényükhöz egy költség előirányzatot, melylyel kimutatni vélték, hogy nekik, mint önálló községnek, a községi háztartás legfőlebb 50 % domestika behozatalát teszi szükségessé.

Voltak sokan — köztük lapunk szerkesztője is — kik a minden barátságos érinkezés alkalmával igyekeztek kimutatni, hogy Tömörkénynek az önálló háztartás a legnagyobb takarékoság mellett is a községi adó kell, hogy az állandó 150 %-tjét is meghaladja. A tisztelt tömörkényi testvérektől rossz néven vétetett és csak ürügynek tekintett a jóakaratu számítás és ime ma már az első évben ott vannak, hogy ez évre 70 %-ot meghaladó pótköltségvetés jóváhagyását határozták el úgy, hogy ma már — ha e határozatukat a vármege jóváhagyta volna — 128 1/2 %-ot tenne ki községi pótdadjuk.

Nem telik benne öröme egy jó érzésü

polgárnak sem, ha azt látja, hogy egy község a létért való küzdelemben erejét meghaladó áldozatot hozni akar és kész megadni önállósága sirját; mégis elégtételül szolgál e körülmény mindazoknak, kik Tömörkény elválásában annak főnállhatását kétségbe vonták és ha meghaladásra nem találtak is, mindenkor tiszta bort öntöttek a pohárba és felhasználtak minden alkalmat arra, hogy az akkor még csak válni készült, most tényleg elvált testvéreket a következők nézve felvilágosítsák.

A törvényhatóság nem hagyta jóvá Tömörkény 128 1/2 %-os pótköltségvetését, a mi nagyon természetes, mert ily magas teherviselés minden vagyon nélkül — és kilátás nélkül jobb jövőre, megtámadná magát az alapot, megtámadná az egyes lakosok közteher viselési képességét.

Mikép fog magán segíteni Tömörkény, azt nem tudjuk, azt az egyet azonban tudjuk, hogy ha ma, mikor ügyei vezetésével olyan polgárai vannak megbízva, a kik saját magán érdekeik feláldozásával, csupán tiszteletből és olyan szigoruan takarékos módon vezetik a község háztartását, hogy ha lehetne, még a fillért is ketté hasítanák, 128 1/2 %-os domestika súlya nehezede a község háztartására; később, ha majd a közügyek melletti buzgókodás kifárasztja áldozatkész polgárait; mikor majd a mostaniak, vagy ezekkel hasonló helyébe olyan egyének kerülnek a közügyek élére, kik munkásságuk megfelelő díjazását is meg fogják követelni és a község háztartá-

sában keresik és találják fel existenciajuk biztosítékát — akkor Tömörkény háztartása még nem annyiba fog kerülni, mint ma.

Uton-utfélen halljuk panasszkodni tömörkényi testvéreinket, hogy Mindszent község kezelése alatt levő vagyonukban meg van az ö önállóságuk anyagi biztosítéka és Mindszent községet okozzák azért, hogy háztartásukat — számításuk szerint — neu rendezhetik be és így a kezdet nehézségeivel kell küzdeniök, a mi szerintük mind jobbra fordul, ha Mindszent községtől vagyon részüket megkapják.

Hogy mit kaphat Mindszent községétől Tömörkény községe a közvagyonból, azt már többször tárgyaltuk, lapunk más helyén ezuttal is felhozzuk és noha számokban ez uttal kifejezni az értéket még csak megközelítőleg is nem lehet, az az egy bizonyos, hogy a közvagyonból Tömörkénynek semmi esetre sem jut annyi, melynek jövedelme megfelelne annak, mit Tömörkény a f. 1894. évre már Mindszent községtől tényleg kapott.

Nem is szöluak a Tömörkény területén levő ingatlanok és azok jövedelmei teljes átengedéséről, megkapta Tömörkény az 1893. évi zárszámadások szerint 11000 frtnyi községi adóhátralékban tetemes összeggel bentfoglalt tömörkényi adóhátralékokat, a mi csak könnyű számítás szerint a 3000 frt körül jár. Ezen összeget behajthatta és saját háztartása szükségletére fordíthatta.

Valljon számít-e Tömörkény akkora értékre a törzs-vagyonból, melynek évi tiszta jövedelme 3000 frtot kitesz és tudja-e, hogy

T Á R C A

RABOD VAGYOK.

Nem tudom, szívedben
Írántam mit érzesz,
Gyűlölsz-e engemet,
Avagy tán hön szeretsz.

Nem tudom, virágod
Kinek ápolgatód, —
Nekem-e vagy másnak . . .
Tövist kinek adod? . . .

Az a lanyha szellő,
Mely ajkadon kélve,
Enyhe szárnyakon jár —
Mit susog regélve? . . .

Mit susog és kinek? —
Kinek hoz illatot,
Vajh, ki virágjára
Hínti a harmatot? . . .

Kit éltet a sugár,
S mosolygásod üdve?
Vajh, ki tarthat számot
Ajkadra, — kezedre? . . .

. . . Szívedről, lelkedről
En semmit sem tudok, —
Csak azt tudom, hogy én
A te rabod vagyok! . . .

Lavioska József.

A modern világ hölgyei.

(Kikosaraztatásom.)

— A „MINDSZENTI LAP” eredeti tárcája. —
Írta: Havasy.

— Te cigány! Aggét a négyesre!

A zene első akkordjaira egy fiatal férfi ugrott fel a táncterem egyik sarkában álló díványról s gyönyörű táncmozdulatokkal haladt a terem másik vége felé, hol székeken egy pár fiatal leány ült és csevegett egy fiatal emberrel. Szarvassy Gabriella vitte a szót, kit imádó „sikkos”-nek szoktak mondani. A mint meglátta a feléjük közeledő alakot, hirtelen odafordult a mellette álló Dióssy Tihamér:

— Kedves Tihamér, ha majd Lonovich Szepi ideérkezik, legyen szives azt mondani, hogy maga már angazsált erre a négyesre. Annymra szekirozott érte az előbb, hogy kénytelen voltam beleegyezni, csak hogy megszabaduljak tőle.

— A mint parancsolja Gabriella nagysám!

— Csakugyan szép egy teremtése volt az Istennek Lonovich. De azért megvallom, nekem épen nem tetszett. Hogy miért? Azt én tudom.

— Elég az hozzá, hogy ő értem rajongásig volt.

Gabriella előtt meghajolva, izgatott, majdnem remegő hangon mondja el rövid mondókáját:

— Nagysád, szabad karomat ajánlanom, — a négyes kezdődik.

— Hohó! — rikkant föl a fess Dióssy Tihamér, családol barátom. Ez a négyes ö nagyságáé, lehet, hogy a tied is, de kettőtöké semmi esetre sem, mert ezt a négyest Gabriella nagysám nekem volt kegyes megígérni.

A lesujtott Szepi még egy utolsó kísérletet tett, oda fordult Gabriellához, attól várva igazságot.

— De ha jól emlékszem, nagysád nekem volt szives adni e négyest.

— Bocsásson meg kedves Lonovich ur, de egészen elfeledkeztem, hogy még a multkor, mikor Tihamér nálunk volt vizitbe, ugyancsak megpompolt ezért a négyesért. De reményilem, nem haragszik meg?

— Oh, távoiról sem, — rebegette önkénytelenül.

Bambán oda támolygott a legközelebbi székhez, nem törődve avval, hogy Tihamér karonfogva Gabriellát és beáll a kolonba, nem látva azt, hogy az első figurában egy erős kézszorítás lett Tihamér jutalma az ügyes cselért.

Szólt a zene, pezsgett az élet, Szepit taszigálták jobbra-balra, ő mind evvel nem törődött. De mikor a zaj már majdnem elviselhetetlen lett, mikor Tihamér a rendező egy a hatodik figura kezdetétől egy fúlsiketítő „Celono”-t

5 % jövedelmet véve számításba 3000 frtnak 60,000 frt tőke vagyona felel meg? Mikor tehát fölhasználta Tömörkény ez évben az adóhátralékokat, mint rendkívüli és többet elő nem forduló bevételt is, mégis 128 1/2 % domesticára van szüksége, könnyű megjósolni, hogy ha megkapja is a törzsvagyonsági részét, — mit ő maga 35,000 frtra becsül — annak jövedelme még így sem lenne elegendő háztartása szükségletének fedezésére, még pedig annál is kevésbé, mert a mit Mindszenttől kaphat, az legnagyobb részt nem jövedelmező beruházásokra, minő községház, jegyző lakás, köztetető, stb.-re kell, hogy fordítottassék.

Sok indokolatlan panaszát megszívleli Mindszent az elvált Tömörkénytől, szíveleg megtehát Tömörkény azt is, ha az igazságot féltlenül szemébe mondtuk meg.

Egy mindszeinti.

Csongrádmegye közgyűlése.

A főispán fogadtatás és beiktatás ünnepe után, október 9-én fogott hozzá a vármegye törvényhatósága őszi rendes közgyűléséhez, melyre kitűzött 171 tárgy közül a szorosán Mindszent községet érdeklőkről a következőkben referálunk:

91. sz. A Mindszent község által létesített Kossuth Lajos ösztöndíj alapítvány alapító-levele jóváhagyatott.

92. sz. Mindszent község képviselő testületének községi ovoda felállítását megtagadó határozata ellen az előjáróság által benyújtott föllebbezés — illetékes elbírálás végett a vármegye közigazgatási bizottságához tetetett át.

Sajátságos, hogy ugyanaz az előjáróság föllebbezte meg a közgyűlés határozatát, mely előjáróság hivatalosan tartott vizsgálat alapján azt mutatta ki a képviselő testületnek, hogy az adott viszonyok között a községet nem kötelezi a törvény ovoda felállítására. Tehát vagy valótlan volt a községi előjáróság jelentése a közgyűléshez és így azt hivatalos működésében félrevezette, vagy pedig alaptalan a föllebbezés, de egyik esetben sem szolgál az előjáróság dicsőségére.

93. sz. Mindszent község képviselő testületének a községi jegyzők teendői beosztására vonatkozó határozat ellen Kónc Lajos által beadott föllebbezés olyképp intéztetett el, hogy a képviselő testület ne csak általában mondja ki,

hogy a megszüntetett II. aljegyző állásának teendőit a két jegyző végezze el, hanem különösen mondja meg, melyik mit tartozzék abból addig is végezni, míg ez iránt érvényes szabályrendelet fog intézkedni.

Tary Endre biz. tag felhozta a törvényhatósági gyűlésen, hogy épen az a baj, hogy a két jegyző közül egyik sem akar semmit átvenni a megszüntetett II. aljegyző teendőiből, pedig azt addig is el kell látni, míg a szabályrendelet jogerős lesz. Mely felszólalásra a törvényhatóságban nyilvánult azon általános nézet megnyugtatta felszólalót, hogy a képviselő testületnek addig is joga van a munkabeosztás felett határozni s a szolgabíró arra való, hogy a közgyűlés határozatát foganatosítsa, mert az ügyek ellátás nélkül nem maradhatnak. Ugy látszik a törvényhatóság nem tudja, hogy mily nehézkes egy község helyzete, ha jegyzője ellen kell a szolgabírónál védelmet keresni hivatalból meg az ilyen dolgokat nem veszi észre a szolgabíró.

94. sz. Mindszent község képviselő testületének azon határozatát, melyre mint Tary Endre ügyvédnek a Weisz Lőrinc ellen betejezett perében bemutatott költség számlájára 200 frt előleg kiadását és a számlában foglalt költségek megvizsgálására bizottságot küldött ki, Papp Mihály föllebbezésének elvételével helybenhagyta.

100. sz. Tömörkény község pót költségvetésétől, mely szerint az eddig előirányzattal együtt domesticájának 128 1/2 %-re fölemelését elhatározta — a jóváhagyás megtagadtatott.

101. Tömörkény község képviselő testületének azon kérelmét, hogy a Mindszent községgel közös vagyona zár alá vételét rendelje el a törvényhatóság — elutasította, egyben azonban határozatilag kimondotta, hogy a jövedelmező közös törzsvagyon Mindszent község által, mely az összes adóságok törlesztését eszközöli, olyképp kezelendő, hogy annak jövedelmei minden alkalommal kimutathatók legyenek és addig is, míg a két község közt a vagyon megosztás eszközölné, a tiszta jövedelem Mindszent község által első sorban az adóság törlesztésére fordítandó és a netáni fölöslegről az összes állami adók arányában Tömörkényre eső rész annak kiadandó lesz.

Fontos határozata ez a megye törvényhatóságának mely Tömörkény elváltását lehet hogy egy lépéssel előre hozta, de az is lehet, hogy örök időkre a vagyonközösséget állapítja meg, miért is már ez uttal felhívjuk rá Mindszent község figyelmét azzal, hogy a határozat kéz-

besítésekor ne késsék nyomton azt tanulmány tárgyává tenni és a község netáni érdekei megvédésére a szükséges lépéseket még *kellő időben* megtenni.

115. sz. Mindszent községnek a táncvigalmak színházak stb. után szedhető díjak megállapítására vonatkozó szabályrendelete — helyben hagyatott.

Számadások és költségvetések elbírálása foglalkoztatta még végre a közgyűlést melyből felemlítjük, hogy Mindszent község közpénztári és váltáság pénztári költség előirányzatai helyben hagyatottak. A legmagasabb pót adó 77 % minden adó nemre és még néhány % a föld és ház udvara külön hagyatván helyben Mindszent községére mégis csak nem engedünk abból semmit, hogy a domestika az egész megyében nálunk legyen a legmagasabb. Tömörkény e 110 %-tól volt előirányozva, de ezt a törvényhatóság nem hagyta jóvá, pedig „ahol nincs ott nekeress” mondja a példabeszéd, Tömörkénynek pedig ha már önálló község meg is kell élni, más vagyona pedig a domestikánál nem lévén ők tudják hol vegyék, hogy kevesebb legyen a domestika.

Ezzel a gyűlés d. után 1 órakor véget ért.

Főispán beiktatás.

Csongrádmegye főispánjának kinevezett Dr. Vadnay Andor bevonulása Szentesre és beiktatása teljesen a lapunkban már közölt program szerint történt. Ezen ünnepek alkalmával ki volt merítve mindaz a látványosság, a mit csak egy vidéki város ünnepélyes alkalmakkor nyújthat.

Már bevett szokás szerint a vármegye járási tisztviselői és több bizottsági tag a megye határára a tőkei állomásig eléje ment a főispánnak, hol őt a bizottság szívélyesen üdvözlővén együttesen egy kis kíséssel Szentesre érkeztek, hol Szentes város tiszti-kara, képviselőtestülete és ugyszólván, egész közönsége, élén Burian Lajos polgármester üdvözölte az érkezőt.

A főispánt és vendégeit láthatólag meglepte az impozáns fogadtatás, minek nem egyszer kifejezést is adott. A diszmenethez hasonló bevonulásnál részt vett Szentes város apraja nagyja s a feldiszipított és fellebögözött egész hosszú utca ünnepi díszbe öltözött sokaság által volt ellepve, kik a bevonuló főispánt és vendégeit szünet nélküli éljenzéssel fogadták. Ma-

végott ki, akkor a párok közt bujkálva, kibörtörkált az előszobába. Az inas ráadta a köpenyegét, Szepi még mindig öntudatlan, borralvaló helyett az óráját nyomta a bámuló inas kezébe, becsapta maga után a kivilágított folyosó ajtaját és négyesével-ötösével rohant le a lépcsőkön; az inas utána kiáltott, de nem hallotta.

„Gran complement” hallszik a rendező szava, a cigány átcsap egy csárdásba, a párok táncolnak, minden oly vig, oly boldog. Alig akarnak a háziasszony hívó szavára a terített asztalokhoz ülni, annyira elragadott mindenkit a jó kedve.

Mikor mindnyájan az asztalnál ültek, Tihamér körül jártatta szemét a jelenlevőkön és mivel Szepi nem volt a társaságban, oda szót a jobbán ülő sikkes Gabriellának:

— Gratuláljunk egymásnak, alaposan ki játszottuk Szepit.

* * *

Amint Lonovich Szepi kiért az utcára arcát megcsapta a szél, összevonta a kabátját és az uton gondolat nélkül, mintegy féllalomba haladt. Egy-egy alak tűnt el mellette, de ő sem mire sem figyelt. Egy kereszt-utón kocsi jött vele szemközt, megmondta a kocsisnak lakását és felült a kocsi.

A kocsi megindult, a férfi némán bámult ki az ablakon. Bámult, bámult, nézte mint tűntek el a házak, mint alusznak ki az utca lámpásai, de hiába nézett, semmit sem látott, lelke annyira tele volt az est eseményeivel, hogy mindig csak Gabriella és Tihamér alakjai lebegtek szeméi előtt.

De csak ez a két alak, mintegy kiszakítva a többiek köréből. De e kép is szétmosódott és üres pusztá maradt a képzelete.

Ekkor a kocsi zörgésére kezdett figyelni s a kerek egyhangú sája, mintha zene lett volna. Fölzsongtak füleiben az este játszott zenedarabok, a kerek zenélni kezdtek, hol ezt, hol azt és ő hallotta a polkákat, valcereket, a mint egymást kergették fülében szünet nélkül. Most az átkozott kerék a Gigerli indulót kezdte zörgetni, újit erővel támadt fel Szepi lelkében a megalázás emléke, újra érezni szenvedni kezdett. Egyszerre megszűnt a zene, az ütem fele elmaradt, mert a kocsi megállt.

— Itthon vagyunk, méltóságos uram! — szólt a kocsis, kinyitva az ajtót.

Lonovich bement a lakásába, fölkelte az inasát, kifizette vele a kocsiat, maga pedig úgy amint volt, kalapostól, kabátostól, beleült a nagy karosszékre. Az inas beakart tenni az ablaktáblákat, lámpát akart gyújtani, de nem

engedte. Egy szivart adatott magának s megparancsolta, hogy másnap reggelig ne merje háborgatni.

A hold besütött az ablakon, a dolgozó szoba nehéz, masszív butorai meglevenedtek Lonovich előtt. Az íróasztal, a székek, a szekrények mind örült táncra kerekedtek.

A télhomályban alakokat vélt látni, melyek őt az estére emlékeztették. Irgatottságában lábával feldöntött egy széket, a robaj magához térítette, az álmok szétfoszlott s nyugodtan kezdett gondolkozni.

„Azt hiszik, hogy megcsaltak? Hogy én nem hallottam susogásukat? Csalódnak. Mikor én Gabriellától azt a bizonyos négyest kértem, ott volt Tihamér is. Ha már előbb neki ígérte volna, akkor biztosan szólt volna.”

„Egy utolsó próbát akartam tenni a négyes alatt, de ez már fölösleges. Kiismertelek, te hamis leány. Pedig de másként beszélne, ha nem szerelmeteket, hanem a kezeteiket kérném! Látom jól, mennyire kedveskednek nekem a mamák, nem, nem nekem, hanem a gazdag Lonovich Szepinek, a kinek még a „sikkes” Gabriella is szívesen viselné nevét. Nem, nem fogok szerelmet koldolni, nem kell nekem az egész figura, megvetem őket.”

gában a menetben 100-nál több kocsit vett részt, elöl pedig Héjju Lajos vezetése alatt 19 főből álló bandérium vezetett.

A vármegyeház előcsarnokában a megyei tisztikar és a megyebizottsági tagok élén Csató Zsigmond dr. alispán fogadta a főispánt.

Az alispán üdvözlőlvén a vármegye új kormányzóját, kifejtette, hogy attól a benső viszonytól, mely mostantól fogva a vármegyét a főispánhoz fűzi, bizton reményli ennek a sokat hányatott vármegyének felvirágzását. Felajánlotta a főispánnak a vármegye támogatását s ugyanazt kikerítte tőle a megye számára.

Vadnay Andor főispán kijelentette, hogy ez a váratlanul diszes fogadtatás lelkesedést, sőt többet: önbizalmat ad neki a reá váró terhes feladat megoldásához s most már tudja, hogy misszióját képes lesz betölteni, vagyis a vármegyében a békét és a fokozatos fejlődést létesíthetni fogja.

Viharos éljenzés fogadta e biztató szavakat; s aztán a főispán felvonult lakosztályába, hol a vármegyeyi tisztikart mutatták be neki.

Fáklyás menetet rendezett este 7 $\frac{1}{2}$ órakor Szentés város közönsége, mely a város különböző részein 3 helyen összegyűlve a piactéren találkozott és a vármegyeház homlokzata elé felvonult, hol is az üdvözlő beszédet a vármegye és Szentés város nevében Polya Ferenc főgymnáziumi tanár mondotta el, ki is Zeilinszky és Tallián főispánok, valamint a megyeyi tisztikar bátran elmaradhatott dicsőítése után felkérte a főispán támogatását a város kulturális fejlődésére irányított törekvéséhez, mely utóbbi részt a közönség osztatlan tetszéssel fogadott.

A főispán válaszában biztosította a közönséget, hogy ez az impozáns fogadtatás öröre felejthetetlen marad előtte. Ez a közönség — ugymond — nem is ismeri őt, csak azt tudja róla, hogy magyar ember. Mint ilyen, büszkeséggel tekint a nemzet multjára, s reményteljesen néz a jövő elé, mert a magyar nemzetnek — melynek zömét az alföldi nép képezi — nagy jövője van. Törekvés arra lesz irányozva, hogy ebben a vármegyében mindenki testvérnek tekintse egymást, s a vármegye és város fejlődését célzó közös munkálkodásból mindenki kivegye a maga részét. Ő első lesz a kötelesség teljesítésben s reményli, hogy fáradozásában az egész közönség pártkülömbőség nélkül, testvériesen osztozni fog. Köszöni a lelkes óvációt és Isten áldását kívánja Szentés városára.

A főispán lelkes szavait szünni nem akaró éljenzés követte. S aztán halomra hányták a fáklyákat s mikor azok utolsó tüze is kialudt, a közönség eloszlott.

Beiktatás. Ünnepi díszben jelent meg a vármegye törvényhatósági testülete a közgyűlési teremben és soraik között helyet foglaltak Szeged szab. kir. város és Hmvásárhely törvényhatóság kiküldött bizottságai.

A közgyűlést Dr. Csathó Zsigmond alispán nyitotta meg és felolvastatván a belügyminiszter leiratát, melyben tudatja, hogy Csongrád-vármegye főispánjává Dr. Vadnay Andor miniszteri osztálytanácsos neveztetett ki, indítványozta, hogy a főispánt küldöttség hívja meg a közgyűlésbe. A küldöttség Keller Lajos, Kis Zsigmond és Stammer Sándor megyeyeli biz. tagokból megalakítatván, s meghívásukra a főispán csakhamar megjelent a teremben, hol őt viharos éljen fogadta. A hivatalos eskületétele után a főispán elnöki székét elfoglalván, Dr. Ciktrici Lajos vármegyeyi főjegyző által üdvözlötetett, melynek befejezése után ősi szokás szerint a vármegye járási tisztviselői által a főispán székestül együtt felemeltetvén, az összes jelenlevők által is éljenzéssel üdvözlötetett.

Ezután mondta el a főispán beköszöntő — helyesen mondva — programbeszédét, melyet az összes jelenlevők nem csak nagyfigyelemmel hallgattak, de több ízben megis éljeneztek. Több helyen őszinte jó akaratot, sokszor szigorú igazságosságot és mindenkor a törvényességet hangsúlyozva bővebben foglalkozott az alföldi munkáskérdéssel, fejtegetvén a munkások figyelemre méltó avagy jogos vagy jogosítatlan panaszait s beszédének ezen részét a következőkben fejezte be:

„Szeressük mindnyájan testvérként munkásainkat, ne idegenkedjünk a velük való gyakori érintkezéstől; kísérjük jó akaró figyelemmel minden lépésüket, hogy minden bajukban mi lehessünk az elsők, kik segélyükre sietünk, szoktassuk őket rá, hogy bizalommal forduljanak hozzánk s legyünk rajta, hogy soha őket bizalmukban csalódás ne érje.

Am azok ellen pedig, kik akár a zug sajtó, akár élő szó útján a munka nélküli vagyonszerzés lehetőségével ámbítanak, támogassuk egymást és a hatóságokat könnyört nem ismerő szigorral és erélylyel.“

Midőn végre kijelentette a főispán, hogy ő politikai tekintetben teljes egészében hiva a kormánynak és szabadelvű párt programjának

— Ne mondjad! és mikor?

Erre kezdi elmondani hosszasan az esetet, mikor egyszerre Gabriella csengő nevetése szakította félbe.

— Mit nevezsz?

— Azon törtémen a fejemet, mit gondolhatt magában Lonovich Szepi, mikor tőlem kosarat kapott? Találjátok el.

— Nem tudjuk, halljuk a te véleményedet.

— Valószínűleg azt gondolhatta, hogy Dióssy talán jegyesem és azért játszottuk őt ki ilyen furfangos csellel.

* * *

Ilyenek a „modern világ hölgyei,“ a ki nekik nem tetszik, azzal nem is táncolnak, kiforgatják az embert mindenféle ügyes fillentéssel.

De én azért nem bánom, hogy engem is kikosaroztak, mert táncolni ugy sem tudok és a tánc nem is valami nagy barátom, csak próbára akartam tenni Ő nagyságát, hogy velem táncolja-e a négyest.

Hogy miért kaptam kosarat? az nagy titok, a mit én meg nem fejtethet, azt csak Ő nagysága tudná megmondani.

és a 67-es kiegyezésnek, még egyszer megköszönte a vármegye kitűnő jó indulatát és azon reményének adott kifejezést, hogy a vármegye támogatásával meg fogja könnyíteni az erejét felülmúló feladatok teljesítését.

A beszéd a kormánypártiakat kielégítette és a vármegye ellenzékét megnyugtatta, miről a pártkülömbőség nélkül felhangzott éljenzés és taps a beszéd befejeztével tett tanúságot.

Szeged város üdvözlötét Reiner József főkapitány és Hmvásárhely üdvözlötét Baksa Lajos polgármester tolmácsolván és a főispán ugy a maga, mint a vármegye nevében melegen megköszönlvén a kifejezett jó kívánatokat, szives üdvözlötét tolmácsolta a szomszéd törvényhatóságoknak és ezzel a beiktató közgyűlés véget ért.

Előfizetési felhívás.

A harmadik évnegyed kezdetén felkérjük t. olvasóinkat, hogy esetleges hátralékjaikat, valamint újabb előfizetéseiket hozzánk juttatni sziveskedjenek.

A helybeli előfizetők legcélszerűbben a lapkihordónál teljesíthetik a fizetést, ugy, hogy a nála levő ivbe a fizetést beírják és a nyugtát a következő vasárnapon ugyancsak a lapkihordó útján kapják meg. Vidéki előfizetőink nagyobb kényelmére pedig posta-utalványokat már a mult számhoz mellékelünk és a feladó-vevény nyugtául szolgál.

Előfizetési árak, vidékre postán küldve és helyben házhoz horva:

Egész évvre	4 forint
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „

„Mindszenti Lap“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

UJDONSAGOK

— **Kossuth Ferenc** biztosított jövedele egészen izgatottságban tartja a kedélyeket. A nagy közönség minden rétegében mindinkább nyilvánul a vágy láthatni Őt, minél közelebb jön az idő megérkezésére. Ugy értesülünk, hogy maga a község, mint erkölcsi testület is megmozdul e nagy név hallatára és kikövetelheti részét azon dícsőségéből, mi reá e megtisztelő látogatás által hárulhat. Reméljük, hogy község és társadalom egyiránt sorompóba lép, hogy Kossuth Ferenc megismerje és színről-szinre megláthassa azt a magyar népet, mely dícsőült atyját a hazafiúi szeretet melegével a község diszpolgárának megválasztotta és drága emlékét a késő utókor számára megörökítette. Az utazás ideje és jövedel részletei csak e hó végén lesznek megállapíthatók és gondunk lesz rá, hogy az a nagy közönségnek nyomban tudtul adassék. Addig hát türelem!

— **Boszantás, tudatlanság vagy kötelesség mulasztás** van-e abban a kis cédulában, mely szószerint a következőket tartalmazza: „774. házzs. Tary Endre felhivatik, hogy Endre nevű tanköteles gyermekét multhatatlanul ^{bevezesse} beírassa, különben ellene az 1868. évi XXXVIII. t. e. 4. §-a fog alkalmazásba vétetni. Mindszent, 1894. okt. 8. Az elnökség.“ csak az mondhatja meg, ki e cédulát kiállította, mert Tary Endrének — ki melleleg mondva egy kicsit ügyvéd is — először is nincs Endre nevű tanköteles gyermeke, lévén beteges Endre fia, ma még nem egészen 4 éves; másodsor a 4 év előtt eltemetett Endre fia is csak 1890. évi január 18-án született és így az sem volna még ma tanköteles; harmadszor Tary Endre nem szorult „az elnökség“ figyelmesztetésére gyermekei iskolába küldését illetőleg ha arra valók lesznek és végre szeretnénk tudni, miért dob ki évenként a község nem is épen megvetendő összeget a tanköteles gyer-

A szivar már régen kialudt, keze lehanyatlott a szék támlányáról, feje mellére hanyatlott, pillái lecsukódtak s nemsokára mély álomba merült.

* * *

A „fess“ Gabriellák szalonjában éppen nagy leány társaság van együtt, mert vasárnap van és ekkor fogadja Gabriella ő nagysága leány smerőseit. Már teljes számmal együtt vannak, csak egy igen kedves barátnője hiányzott. De végre ő is eljött.

— Szervusz leányok!

— Isten hozott kedves.

— Csak hogy eljöttél, már azt hittem, hogy ma nem is látunk. Eppen rólad beszélgettünk.

— Rólad meg Móricról.

— Ugyan hagyjátok, — felelt a vendég — mondok én nektek okosabbat. Olvastatok-e ma már ujságot?

— En nem, — felelt a házi kisasszony.

— En sem, én sem, — hangzott mindenfelől. — Mi van benne?

— Figyeljétek, majd elmondom. Lonovich Szepi egy lakodalom alkalmával „kosarat“ kapott, mely esetet valamelyik huncut ujságíró ki tett az ujságba.

mekek összeírásáért, ha az „elrökdög“ még sem tudja hol vannak olyan tanköteles gyermekek, kiket iskolába nem küldenek. Vagy talán az idén megspórolta a takarékos előjáróság a tankötelesek összeírásával járó költségeket? — A számadás majd megmutatja.

— **Komoly tréfa.** Pákulic János horgosi plebánost a ki hivatásai félelmében hosszú ideig a templomban lakozott, arra kérte föl Horgos község képviselő testülete, hogy Kossuth Lajos temetése alkalmából tűzze ki a gyász lobogót és tartson gyász isteni tiszteletet. A plebános erre nem csak meg tagadta a kérelem teljesítését, hanem míg a képviselőtestületnek a határozathoz hozzá járult tagjait egyebek között hüfnéző feljelentéssel is megfenyegette. Horgos község képviselőtestülete a plebános ur választát véve kétségbe vonta plebánosa ép elméjét és határozatilag kimondotta, hogy *elméleti állapotát orvosilag megvizsgáltatja.* E határozat ellen élt fölebezéssel Pakulic János plebános ur és a törvényhatóság a község határozatát mint törvénytelen megsemmisítette. Ez alkalommal történt, hogy Sima Ferenc bizottsági tag Pákulic János védelmében még azt is indítványozta, hogy a törvényhatóság fejezze ki megrovását Horgos község képviselőtestületének, de a törvényhatóság — tekintettel a főforgó körülményekre, az indítvány felett napi rendre tért. Mindenesetre nagy önmegtudás kell hozzá, hogy Sima Ferenc védelmébe vegyen nem is általában egy Pakulicot, hanem éppen Pakulic Jánost a rideg törvényesség szempontjából akkor, mikor annak cselekedete legalább is megbotránkozató volt. A védelmet azonban alig vette valaki más, mint komoly tréfának.

— **Az ártézi kut** medencéje most már talán elkészül, készítik már hozzá a bevezető csövet. Amint hónapokkal ezelőtt állott a dolog, joggal azt hittük, hogy a medence is hamarosan kész lesz, most meg már attól kell tartani, hogy a medence csak akkor készül el, mikor annak anyaga nyomban össze is fog. Hiába! községi dolog, sok embernek van beleszólása, de sok ember is várja már, hogy mikor lesz kész.

— **Korcsmáros esküdtbíró** Már maga az a körülmény, hogy az esküdtbíró egy politikai párt-körnek — a függetlenségi körnek — elnöke, nem egyeztethető össze előjárói független állásával, mert csak nagyon természetes, hogy mint ilyen politikai párt vagy párt-kör elnöke, egyik-másik iránybani kötelessége megszűnése nélkül a két állás összeütközése esetén függetlenül nem működhetik. Most azonban még tovább ment az esküdtbíró ur, mert italmérségi jogengedélyezésért is folyamodott a pénzügyigazgatóságához és azt nyilván meg is kapja, a függetlenségi kör helyiségében, hol itics által akar korcsmároskodni. Igaz, hogy már a pince-egyletnek is tagja és a nagy pincében már rég mint korcsmáros szerepel és nem kis része van benne, hogy társasága a községtől elég jutányosan az italmérségi és fogyasztási adók kezeléséhez hozzá jutott, holott a község ezen jogát csak az italmérséssel vagy pedig fogyasztási adó cikkek elárúsításával foglalkozó polgároknak engedte át. Szilágyi Ferenc pedig eddig még korcsmáros nem volt. Ahhoz azonban ha érdekelték egyénileg társul fogadták — talán hogy több hitelük legyen — ahhoz semmi közünk, de hogy egy előjáró valamely községi javadalom bérlelje avagy éppen az esküdt bíró korcsmáros és politikai párt-kör elnöke is lehessen, azt kétségbe vonjuk és felhívjuk rá a szolgabíró figyelmét.

— **Állítólagos özvegy.** Nagy derűtséget keltett a törvényhatóság közgyűlésén az elhunyt Sebesi Ferenc utkaparó egy benyújtott segély iránti kérelem, melyet a bus özvegy nyújtott be a vármegye törvényhatóságához, de az a hiba volt a kréta körül, hogy kérvényező az eddig még semmiféle törvénybe nem iktatott házias életet tolytatott csupán az elhunyt utka-

paróval és így a törvényhatóság — a főjegyző azon referádája alapján, hogy kérvényező csak állítólagos özvegy, a kérelmet elutasította.

— **Az egyházközpontjai törvényjavaslatok** ma már mind letárgyaltattak a főrendiház által is és ennek folytán jelezhetjük, hogy az öt javaslat ez idő szerint a következőleg áll: 1. A házassági jogról szóló javaslat teljesen elfogadva, szentesítésre készen a „junctim“-ot várja. 2. A vallás szabad gyakorlatáról szóló javaslat egészben vissza van utasítva a képviselőházhoz. 3. Ugyanígy az izraelita vallásáról szóló törvényjavaslat. 4. A gyermekek vallásáról szóló (junctim) javaslat módosításokkal szintén a képviselőházhoz van visszautasítva. 5. Az anyakönyvekről szóló javaslat egészen el van fogadva. A képviselőház tehát még három egyházközpontjai javaslattal fog újra vesződni. A korona sanctiója addig függőben marad, amíg ezek el nem intézettek, mivel az anyakönyvek szentesítése a dolog természetét szerint a junctimos javaslatokhoz van fűzve, habár erre nézve megállapodás nincs is. Szentesítve ennél fogva most egy javaslat sem lesz és így voltaképpen még mindig minden a levegőben függ. Mindazáltal a leglényegesebb kérdések el vannak döntve s a küzdelem befejezését — úgy látszik — a törvényhozás minden tényezője óhajtja.

— **Váltópénzek bevonása.** A még forgalomban levő 20 és 4 krajcárosok folyó év végével bevonatnak s végleg megszűnnek és ezzel egyidejűleg rendelet fog kiadtni az 1, 10 és fél krajcárosok bevonásának határidejére, a kö. önség tehát újév napja után a 20 és 4 krajcáros a közforgalomban nem használhatja s csak az adóhivatalokban váltatnak be egy kevés ideig levonás nélkül.

— **Jom Kippur.** Szomorú ünnepe volt szerdán a zsidóságnak, még az ég is fátyolba vonta magát, röstelte talán fölmutatni a napot azon ország fölött, melyen a haladást az imént ütötte arcul a receptió elbuktatása. Az ünnepek eme egyik legnevezetesebbjét csendes áhitattal ülte meg községünkben minden zsidó lakostársunk s kérte Istenét, hogy azon napot ragyogtassa már honunk felett, mely nem ismer különbséget a magyar és magyar hazafi között s egyenlően melnetti sugarával mindeniket. Boru után derű s mi ma elbukott, holnap fénytől övedzve fog feltámadni.

— **Vadházasság özöne.** Az utóbbi hónapokban a vadházasságok feltűnő nagy számban szaporodtak, különösen Arad megye oláh lakta községeiben és ezek között is első helyet foglal O-Pécska, melyben három oláh pópa hirdeti a vallásosságot s főleg kettő, mint az aradi nagy román gyűlésnek is kitüntetett kolompósa, a polgári házasságnak erkölcsi (!?) szempontból halálos ellensége. Ezen községben 150 vadházasság van 15 éven aluli gyermekek között megkötvé s nagy részben szülői beleegyezéssel s talán még a pópák szent áldásával is azon számításból, hogy ezek biztosítva legyenek a polgári házasság életbe lépte előtt a nyájbani maradásra s e nemes vér maga valóságában meghagyásában.

— **Tanette.** Iparfejlődésünk terén egy új találmány köti ma le a figyelmet, mely bizonyára nagyot fog változtatni a lábbelikészítők és műipari cikkek előállításával foglalkozók eddigi anyag beszerzésén. Ugyanis egy új anyagot találtak fel, melynek neve „tanette.“ A bőr hajlékonysága, külseje és tartóssága mind meg van ezen anyagban. Maga az anyag puha, de felszíne oly kemény, hogy azon csak igen erős karcolás hagy nyomot. Üdeségét tovább megtartja, mint a bőr, a víz nem támadja meg és könnyen tisztítható. Jól préselhető, a dombornyomatokat megtartja és mint bármely bőr varrható és lábbeliül használható s mivel a beszerzési ár sokkal alacsonyabb a bőr áránál, úgy az iparos-, mint a vásárlóra jótékony hatással le-

end a tanette forgalomba hozása, mi mielőbb megtörténik, mert Birminghamban nagy társulat alakult az új anyag előállítására s a gyárak már legközelebb megkezdik működésüket.

— **Az új Kozarek.** Az állami hóhér, Kozarek halála után kiírt pályázatra, végre jelentkezett egy ember, aki alkalmasnak látszik a csunya állásra. A pályázó egy egyszerű földműves ember, aki beigazolta, hogy Boszniában már több embert akasztott. Báli Mihálynak hívják, kiszolgált katona, Faddon lakik, ahol háza és földjei vannak. Kedden vette át kinevező okmányát Kozma Sándor királyi főügyészől, aki megengedte neki, hogy állandóan Faddon tartózkodhatik. Evi illetménye négyszáz forint fizetés, hatvan forint lakáspénz s minden akasztásnál megkapja a szokásos díjat és utiköltséget. Külön pótlékja van a két pribék tartására.

— **Lapunk nyomda-üzletében egy jó családból való fiu tanulóul azonnal fölvetetik.**

Szerkesztői üzenetek.

Gy. Viktor urnak Budapest. Nem szép, ha valaki mihelyt távol van, elfeledkezik adott ígérteiről. Várjuk a mi rég kimaradt.

T. János urnak ismeretlenül Helyben. A ki „bármilyen csekély díjazás melet a lap szelemi részét napi hírekkel“ magára akarná vállalni, az mindenek előtt a helyesírást tanulja meg.

Vasuti menetrend.

Szentes—h.-m.-vásárhelyi vonal.

Szentes—H.-M.-Vásárhely.

Szentesről indul 4 óra 50 perc éjjel, 8 óra 45 perc reggel, 5 óra 13 perc délután.

Mindszentről indul 5 óra 48 perc reggel, 9 óra 41 perc d. e. 6 óra 17 perc délután.

H.-M.-Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 perc reggel, 10 óra 32 perc délelőtt, 7 óra 10 perc éjjel.

H.-M.-Vásárhely—Szentes.

H.-M.-Vásárhelyről indul 7 óra 40 perc reggel, 4 óra 4 perc délután, 8 óra 11 perc éjjel.

Mindszentről indul 8 óra 47 perc d. e. 5 óra 12 perc d. u., 9 óra 18 perc este.

Szentesre érkezik 9 óra 30 perc délelőtt, 5 óra 55 perc délután, és 10 órakor éjjel.

H. M.-Vásárhely—szegedi vonal.

H.-M.-Vásárhely—Szeged.

H.-M.-Vásárhelyről indul 6 óra 57 perc reggel, 3 óra 58 perc délután, 9 óra 25 perc éjjel.

Szegedre érkezik 7 óra 53 perc reggel, 4 óra 33 perc délután, 10 óra 20 perc éjjel.

Szeged—H.-M.-Vásárhely.

Szegedről indul 3 óra 30 perc éjjel, 10 óra 5 perc délelőtt, 6 óra 52 perc este.

H.-M.-Vásárhelyre érkezik 4 óra 34 perc reggel, 10 óra 50 perc délelőtt, 8 óra 01 perc este.

Gözhajózás.

Szolnokról szerdán és szombaton reggel 5 órakor, déltájt van Mindszentem.

Szegedről kedden és pénteken 5 órakor Mindszentre érkezik 8 órakor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Tary Endre.